

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN** Lapkiadó Rt.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Mussolini köztársasági alapra helyezte a fasiszta pártot

Guariglia külügyminisztert több miniszterfarsával együtt Rómában letartóztatták — Cavallero tábornagy, az olasz vezérkar volt főnöke öngyilkos lett

Német ejtőernyősök, páncélos ágyuk és az olasz rendőrség védelmezik a Vatikánváros határát
Washington annyira érdekli a balkáni helyzetet, hogy személyes jelentéstételeire hazarendelte Steinhardt ankarai nagykövetet

Salerno és Eboli környékén elkezdett harcok dólnak

Mussolini, kiszabadulása után, hat napiparancsal kezdte meg tevékenységét. Inrzkedéseiben a legfeltűnőbb mozzanata az, hogy a fasiszta pártot köztársasági alapra helyezte. Mussolini egyben parancsot adott a német haderő támogatására és elrendelte a fasiszta milícia visszaállítását. A délkelet-európai helyzetet Berlinben derűlátóan ítélik meg. Háborus vonatkozásban a Salerno környékén folyó harcok állanak a figyelem előterében. Keleten — mint Berlinben megállapítják — a nyári szovjet offenzíva tizedik hetében is változatlanul kemény a német ellenállás.

Németország és a Balkán

Az albán és montegrói nemzeti függetlenség kikiáltása a helyi német katonai hatóságok jóváhagyásával történt. Ugy látszik, hogy Görögországban is fontos lépések várhatók a német birodalmi kormány részéről, — írja az Europapress diplomáciai munkatársa.

A Nemzetközi Sajtótudósító berlini értesülése szerint feltehető, hogy a német katonai parancsnokok magatartását az albán és montegrói függetlenségi nyilatkozattal kapcsolatban a német kormány jóváhagyta. A birodalmi kormány az az elhatározása már a horvátországi eseményekből is kiolvasható volt, ahol a horvátoknak az adriai partvidékre vonatkozó igényei megvalósultak. Egyben olyan hírek terjedtek el, hogy Zágráb autonómiát akar adni a szlovéneknek. Ami a Görögországban várható lépéseket illeti, az Europapress diplomáciai munkatársa emlékeztet arra, hogy „Németország csak azért keverted konfliktusba Görögországgal, mert teljesíteni akarta Itália iránti szövetséges kötelezettségeit és el kellett távolítani azt a görög kormányt, amely az angolokat a Balkánra hozta.”

Az Universal című bucaresti lap berlini tudósítója a délkelet-európai helyzettel foglalkozva a következőket írja: „A német birodalom magatartása Délkelet-Európa problémáival szemben véget vet azoknak a képzeletszülette brit híreszteléseknek, melyek szerint ezeken a területeken zavargások kerülnak sor. Lehetséges, hogy Anglia Délkelet-Európában is kísérletezik az idegháború egy faj tájával, az ily akciót azonban Berlin nem tekint komolyának. Délkelet-Európa éppen Olaszország példájából megtanulhatta, hogy csak valamennyi európai állam szilárd összetartása biztosíthatja a sikert, — írja az Universal tudósítója.

Balkáni viszonylatban egyébként figyelmet keltett az a hír, amelyről a román lapok is beszámoltak és mely szerint Steinhardt ankarai amerikai nagykövetet hazahívták. Politikai körökben az a benyomás, hogy a Balkán helyzete

annyira érdekli Washington, hogy kíváncsúnak látják az ankarai nagykövet személyes jelentéstételét.

Bulgária

Fentek óta, mint ismeretes, a bolgár hadsereg megkezdte a megszállott területek átvesztését. Szófia értesülések szerint elsősorban arról a területről van szó, ahol a bolgár népi aspiráció nyugati határa van és amelyet az 1941. évi jugoszláviai hadjárat után a volt Dél-Szerbiai népi revizorok az akkor olasz kezén volt Albánianoz csapatok. Ez a terület a Sar-hegységtől délkeletre az Ohrida-tóig húzódik és magában foglalja Tetovo, Gosztivar, Gancsnik, Debar és Szjunga városát, valamint az Ohrida-tó déli partján fekvő Szveti-Naum kolostort. Szófiai érkező hírek valószínűleg mondják, hogy a közeli jövőben a bolgár csapatok ki fogják terjeszteni a Vardar folyótól nyugatra is megszállásaikat. A megszállás déli határa a Bisztrica folyó lenne, ami ismét a bolgár nép aspirációinak határát jelzi. Ily módon bolgár megszállás alá kerülőnek mindazok a területek, amelyeket a bolgár nemzeti egyesülés tárgyaként tekintenek, — mondják Szófia-ban.

Bucurestibe érkezett távirati értesülések szerint...

lési ismert, a román sajtó, mely szerint Szófiában határozottan cáfolják az Associated Press hírgyűnékségnek azt a jelentését, hogy Bulgária a Szovjet elönyomulása esetén passzív magatartást tanúsítana. Az Associated Press szóbanfőrgő jelentése azt állította, hogy Bulgária csak angol-amerikai invázió esetiében védekezne.

Moszkva

Az olaszországi események moszkvai visszhangjával foglalkozva a Daily Worker című angol lap megállapítja, hogy az orosz sajtó továbbra is a második arcvonalat sürgeti. A Daily Worker — mint erről genfi értesülés nyomán a Rador is beszámol — idézi: „A háború és munkásosztály” című szovjet lap legújabb cikkét. Ebben az áll, hogy a földközéptengeri térségben lejátszódott eseményeket a Szovjetunió egyáltalán nem tekint a második európai arcvonal felállításának. „Ezek az események semmiképp nem tehermentesítették az orosz arcvonalat” — állapítja meg a szovjet lap, — „ellenkezőleg: a németek újabb hadosztályokat küldhetnek keletre. A Szovjet Irányában vállalt kötelezettségeket a nyugati demokráciák még nem teljesítették.”

„A háború és munkásosztály” e cikkében ismét szerepel az a legutóbb is nagy feltűnést keltett kijelentés, amely szerint valóban az amerikai sajtónak az az állítása, hogy szovjet részről ellenkeznek „a brit és amerikai csapatok részvételét a harcban, a vörös hadsereg oldalán. Ennek ellenkezője igaz. A Szovjet ajánlatot tett erre a szövetségeseknek, az ajánlatnak azonban semmi eredménye nem volt.”

A politikai arcvonal

A Duce hat napiparancsa

Berlin. (Rador). A német távirati iroda, a DNB jelenti: Benito Mussolini szerdán ismét átvette a fasiszta párt legfőbb vezetését Olaszországban.

Szeptember 15-én a Duce öt napiparancsot adott ki. Ezek a következők:

1. A kormány napiparancsa „valamennyi hűséges bajtárshoz egész Olaszországban”. A mai naptól, szeptember 15-től kezdve ismét átveszem a fasizmus legfőbb vezetését Olaszországban.
2. Alessandro Pavolini-t kinevezem a nemzeti fasiszta párt ideiglenes titkárává. A párt neve máától kezdve: köztársasági fasiszta párt.
3. Megparancsolom, hogy valamennyi katonai, politikai, közigazgatási és nevelésügyi hatóság, valamint mindazok, akiket a kapitulációs kormány hivatalkától megfosztott, haladéktalanul foglalják el állásukat és folytassák munkájukat.
4. Elrendelem a párt valamennyi szolgálati ágának azonnali visszaállítását. Feladatuk a következő: a) A német haderőt, amely olasz földön a közös ellenség ellen harcol, bajtársian támogatni kell. b) A népről mind erkölcsi, mind anyagi vonatkozásban hatádképtelenül és tettersően gondoskodni kell. c) Valamennyi párttag magatartását meg kell vizsgálni, hogyan viselkedtek a kapitulációs államcsinnyel és becselenséggel szem-

ben. A gyávákat és árulókat példás büntetéssel kell reszesíteni.

5. Megparancsolom valamennyi nemzetvédelmi szervezet és az önkéntes milícia különleges alakulatainak visszaillesztését. MUSSOLINI.

Rómából jelenti a német távirati

Ugo Cavallero volt olasz vezérkari főnök öngyilkosságot követett el

Róma. (Rador). A Stefani ügynökség jelenti: Ugo Cavallero tábornagy, aki a fogságból szintén kiszabadított, nem tudván elviselni azt a becselenséget, amelyet a háza szégyenletes elárulása jelent, öngyilkosságot követett el.

Ujból megalakult a berlini fascio

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Ujból megalakult a berlini fascio. A közvélemény erről akkor szerzett tudomást, amikor a berlini rádió közölte a fascio kiáltványát. Először történt meg, hogy a berlini rádióban olasznyelvű nyilatkozatot közvetítettek. A kiáltvány többek között a következőket mondja:

— A fasiszta párt berlini csoportja ismét megalakult, a haza megmentésére, Mussolini nevében és a fasiszta eszméjéért iránti hűséggel.

Az alakuló ülésen résztvettek a németországi fasiszta szakszervezetek ve-

iroda, hogy a Duce a fentiekben kívül egy újabb napiparancsot is kiadott:

6. Az előző napiparancsok kiegészítésként Renato Ricci tábornokot kinevezem az önkéntes nemzetbiztonsági szolgálat miliciájának főparancsnokává. MUSSOLINI.

Cavallero tábornagy személyében Itália egy oly férfit veszített el, aki a legmagasabb katonai erények képviselője volt s akinek számára csak egyetlen vezérszó létezett: a katonai becsület, — fejeződik be a Stefani jelentése.

Ezekben a szakszervezetekben szervezték meg annakidején a Németországban dolgozó olasz munkásokat, akiknek a száma száz ezer fölé van. A fasiszta szakszervezetek szintén kiáltványt adtak ki, amelyben a fasiszta eszmével való hűségüket hangsúlyozták és kijelentik, hogy továbbra is harcolni akarnak Németország oldalán Olaszország szabadságáért és becsületéért.

A berlini fascio új vezetőjének nevével egyelőre nem hozták nyilvánosságra. A fasiszta szakszervezetek kiáltványát Peruggio és Bonetti írták alá.

Guarigliát és Badoglio több más miniszterét letartóztatták

Béna. (DNB). A Badoglio-kormány valamennyi Romában maradt miniszterét, köztük Guarigliá külügyminiszterét is letartóztatták.

A német diplomáciai külképviselet visszatért Rómába

Berlin. (Rador). A Wilhelmstrassen közölték, hogy a római német diplomáciai külképviselet — miután az olasz fővárost a német fegyveres erők védelmé alá helyezték — visszatért Rómába.

A román követ bucsukihallgatásán a török államelnöknel

Ankara. (Rador). A török köztársaság elnöke, İsmet İnönü szeptember

Az USA ankarai nagykövete Washingtonban Churchilllel is találkozik

Ankara. (Transkontinent Press). Steinhardt, az Egyesült Államok ankarai nagykövete, Adanaba utazott, ahonnan repülőgépen folytatja útját Washingtonba. Steinhardt az újságíróknak kijelentette, hogy Washingtonban valószínűleg találkozik Churchill-lel és Roosevelt-tel. Utazása mintegy három-négy hétig fog tartani.

Ankarai politikai körökben azt mondják, hogy Steinhardtnak Washingtonba való hívása nem külpolitikai kérdések,

Török lap válasza az orosz vádakra

Isztambul. (Rador). Az Aksam című török újság hatasabos cikkben válaszol „A háború és munkásosztály” című orosz folyóiratnak. Ez a folyóirat azt állította, hogy Törökország semlegessége Németország javát szolgálta.

Sadak, a felelet írója, foglalkozván a Szovjet vádjaival, előbb részletesen foglalkozik a török—orsos kapcsolatokkal, amelyeket husz éven át a barátságos együttműködés jellemezett, majd tárgyalja az őszinte török semlegesség kérdését. Ezt a

14-én, Atsikalin nagykövet jelenlétében, bucsukihallgatásán fogadta Románia miniszterét. Telemaque-t, akivel szívesen elbeszélgetett. Ugyanaznap Szaracsoglu miniszterelnök is fogadta Telemaque-t.

A yorki érsek Moszkvában

Stockholm. (DNB). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti, hogy a yorki érsek Moszkvába érkezett.

Stockholm. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Mons. Johnson, a canterbury érsek helytartója kijelentette, hogy a yorki érsek moszkvai látogatása fontos lépés az angolszovjet egyetértés megvalósításában.

hanem az isztanbuli amerikai tájékoztató hivatalban történt bojrányok miatt történt. Az iroda főnökét, Lehrmann-t is visszahívták és már el is indult a nagykövettel együtt. Távozása előtt lemondott ennek a bizonytalan rendeltetésű hivatalnak az igazgatóságáról. A hivatal ideiglenes vezetését Willkie rokonára Thomasra, az amerikai sajtómegbízottra és egy szíriai amerikai biztosra bízta.

Jelentéseink a harcok területeiről

semlegességet ugyanis az oroszokon kívül az egész emberiség csodálja. Sadak emlékeztet Törökország akkori helyzetére, amikor szövetségben lévén Angliával, Szaracsoglu megtagadta a Moszkvával kötendő kölcsönösségi szerződés aláírását, többre tartván a szövetségesekkel való szerződést és a német szövetséget. Molotov akkor kijelentette, hogy Törökország meg fogja banni Angliával kötött szerződését. A cikk kiemeli, hogy Törökország szövete-

Népi feladatok

Az ősi népi értékeknek napvilágra kell kerülni és érvényesülniük kell egész kulturánkban. A talmit mindig oda lehet áldozni az igazi aranyért és balga, aki nem tenné meg. Kulturánk váljék minden ízében sajátosan magyarrá. Ez azonban csak a népi értékek érvényesítése esetén lehetséges.

A népi kultúrát azonban nem tevesztetjük össze a népieskedéssel. A népi romantika születésnapja még ma is burjánzik szelvényben-hosszában. Megtaláljuk zenénkben, festészetünkben, Gyöngyös Bokrétyában, díszítőművészetünkben. Ez a hamis romantika tűnjön el a népről alkotott romantikus szemlélettel együtt. Csak az „népi”, amire a néphagyomány helye nyomja rá a hitelképességet.

Ez pedig a néphagyomány minél sürzősebb összegyűjtése és világ elé tárása révén lehetséges. És itt kezdődik az értelmiségi osztály másik feladata. Megtesszük-e ezen a téren a kötelességünket? Vajon hány falusi lelkész foglalkozik néphagyomány-gyűjtéssel. Vagy mit tesznek tanítóink a néphagyomány süllyedő hajójának a megmentése érdekében? Vajon tanítóképzés növendékeink hallanak valamit a rengeteg tanterg között néprajzról és a népi érté-

kek megbecsüléséről? — És általában: iskoláink törődnek-e a sajátos népi értékekkel?

Ma már világosan látja minden lélek, hogy a kultúra kiépítése, tartalmassá tétele csak a népi erők felszabadítása által lehetséges. A Bartókok, Kodályok vitathatatlanul tették ezt az igazságot. De rádobbertett vajjon ez az igazság eddigi mulasztásainkra, melyeket a néppel és néphagyománnyal szemben elkövettünk? Itt-ott születtek ugyan lelkes megmozdulások, de milyen sokszor kerülnek ezek is melléki vágányokra. Az igazi művelődés alapelveit képező néphagyományt engedjük pusztulni, kálódni és nem csak engedjük, hanem gyakran elő is segítjük. Az északi nemzetek már rég a néphagyományt tették művelődésük alapjává (Finnország), Dániában Grundtvig századokkal ez előtt világosan látta a népiellenített kultúra esőjét. Ezekben az államokban a népi erők csodálatos eredményeket is hoztak napvilágra. Gondoljunk csak a Finnországot bálványozó iratok sokaságára.

És gondoljunk az evangélium szavára: ha a szőlővesztesz elszakad a gyökértől, a főkétől, megszárad és egybegyűjlik ezeket és megégnek.

Kiss Béla

sege Angliának és barátja a Szovjetnek, következképpen a török—német megegyezés csak megerősíti Törökország semlegességét. Törökország a németekkel való megegyezést akkor írta alá, amikor Németország szövetségben volt a Szovjettel. Törökországot akkor lehetne könnyen vádolni, ha háboruba lépne, mert nehezebb lenne most azt megállapítani, hogy merre fordul, ha elhagyja semlegességét.

A cikkről azzal végi feleletét, hogy Törökország lojális magatartása a legerősebb védő fal volt a Szovjet biztonságának a javára.

levették. Moszkvai utasításra Dalmácia egyes városaiban a kommunisták utcai harcokat akartak kezdeményezni, de a német katonák határozott beavatkozása rögtön meghusított minden ilyen kísérletet.

KANADA MINISZTERELNÖKE RENDKÍVÜL ELKESEREDETT CSAKÁKAT JÖSOL

Ottava. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: MacKenzie King kanadai miniszterelnök véleménye szerint a mostani háború legelkeseredettebb csatáira csak ezután kerül sor. A miniszterelnök abból az alkalomból tette ezt a kijelentést, hogy most van négy éve Kanada hadbalépésének. Az olasz fegyverreltel legkevésbé sem jelenti azt — mondotta meg MacKenzie King —, hogy a szövetségesek, minden komolyabb harc nélkül tudják megszállni egész Olaszországot. Olaszország megszállása különben is még mindig csak előfeltétele a Németország ellen indítandó összpontosított támadásnak.

A japánok megszállták a tiencsini olasz engedményes területet

Tokió. (Domej). A japánok Tien-csinben megszállták a kínai nemzet kormány nevében az ojtani olasz engedményes területet. Az olasz csapatokat lefegyverezték.

PÓTHITEL A TÖRÖK VEDERŐNEK

Ankara. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy a török nemzetgyűlés 100 millió török fontos póthitelt szavazott meg. Az összeget a hadügyminisztérium kapja. A nemzetgyűlés megtárgyalta a török kikötőkben horgonyzó francia hajók megvételének ügyét. Végleges döntést a nemzetgyűlés pénteki ülésén hoznak.

HADIFOGOLY ANGOLSZASZ TISZTEK A KATYNI TÖMEGSIROKNAL

Berlin. Északamerikai és kanadai tisztelnek, akik német fogságba estek, megmutatták a katyni tömegsirokat, amelyekben a lömegyilkosságnak áldozatul esett, lengyel ársztek ezrei pihennek. A szörnyű mérszárlást kimerítően, a megfelelő bizonyító anyaggal ellátva ismerteti a német külügyi szolgálat. E szerint 1943 június 7-ig a mintegy 10—12.000 meggyilkolt lengyel tiszt közül megtaláltak 4113 holttestet.

Június 7-én a sírok felbontását a meleg miatt abba kellett hagyni, de őszkor folytatni fogják. A bizonyítékok között vannak a nemzetközi orvosi bizottságok jegyzőkönyvei és fényképfelvételei arról, hogy milyen állapotban találtak a hullákat, miképen ölték és tették el az áldozatokat. A bizonyítékok között vannak azok a névjegyzékek, amelyek felvették mind azokat a lengyel tiszteket, akiknek a személyazonosságát pontosan megállapították.

Jeinjától nyugatra erős szoviet támadás indult; a németek elkeseredett harcokban visszaverték vagy felfogták a Szovjet rohamait

Berlin. A német vezéri főhadiszámas legújabb jelentése szerint a keleti harcokban a Kubán folyó mindkét oldalán és a keleti arcvonal déli szakaszán a németek a Szovjet sok támadását verték vissza. A hátsó összeköttetéseitől elvágtott egyik erőcsoport megsemmisítéskor a Szovjet több ezer halottat, 600 foglyot, 110 páncélist és 84 ágyut veszített.

A középső frontszakaszon a szovjet csapatok Jeinjától nyugatra erős páncélos és légi támogatással megkezdtek várt támadásukat. A támadásokat elkeseredett harcok után a szovjet súlyos és véres veszteségek mellett visszaverték vagy felfogták. A harcok teljes kifejlődésben tartanak. Belyjtől délre és a Ladoga-tó felé is a Szovjet, erős tüzési előkészítés után hasztalan támadt. A két legutóbbi napon a Szovjet 201 repülőgépet veszített.

Salerno és Eboli környékén tegnap is tartott az elkeseredett harc. Néhány angol-szász harci csoportot a németek megsemmisítettek, a partraszállási hidőket tovább szűkítették. Altavilla megrohamozásakor az amerikaiak sok halottat és foglyot veszítettek. A német légi erő tegnap egy 8000 tonnás szállító hajót megsemmisített és a partraszállító hajókat, további 11 hajóját megrongálta.

Erős brit-északamerikai légi kötelékek szeptember 15-én a késő esti órákban északi és nyugati francia területek ellen támadást intéztek. Különösen Párizs városának lakónegyedében keltek fel jelentős pusztítások.

A lakosság veszteséget szenvedett. Az utóbbi éjszaka néhány angol-szász repülőgép berepült az északi és nyugati Németország föl. Szórványos bombadobások csak jelentéktelen károkat okoztak. Az eddig érkezett jelentések szerint 9 ellenséges repülőgép lezuhant.

Német harci repülőök az elmúlt éjt-

Rodos szigetének védelme német kézen van

Berlin. (Rador). Az a gyorsaság és határozottság, amellyel a német szárazföldi és tengeri erők Rodos szigeten felléptek, eredményezte azt, hogy a sziget nagy erődítményei és a nehéz tengerparti ütegek séretlenül kerültek a kezükre. Ugyiszintén biztonságba helyezték az olasz szállítóhajókat és a többi különleges olasz hajót, míg a repülőtereket ugyancsak megszállták a németek. A sziget olasz helyőrségének számos katonája és főleg Rodos városának carabinieri helyőrsége az utolsó emberig a német oldalra állt és megkezdte szolgálatát.

A CATTARÓI HADIKIKÖTŐT IS ELFOGLALTÁK A NÉMETEK

Berlin. (Rador). A cattarói hadikikötő elfoglalása révén Dalmácia és Al-

Knox: A szövetségeseknek új fegyverekkel kell ellátniuk az olasz flottát

Genf. (Rador). A német távirati iroda ismerteti a következő washingtoni híradást: Salerno vidékének az amerikai erők részéről történt kiürítésére néve a sajtó képviselői kérdésére Knox amerikai tengerészeti miniszter kijelentette, hogy ez ügyben nem tud többet, mint amennyit az újságok írtak. Knox miniszter még megállapította, hogy az olasz flotta nagy részének a megadása nem akadályozhatja meg a németek tengeralfattjáróikak földközi-tengeri működését. Knox még azt is kijelentette, hogy a szálmányul ejtett olasz tengeri flotta

szaka London körzetében egyes célokat bombáztak.

A Mölders-vadászrepülőraj szeptember 15-én a 7000. repülőgépet lőtte le. Nowotny főhadnagy, egy vadászrepülőcsoport vezetője, a két elmult napon, a keleti fronton 12 szovjet repülőgépet lőtt le és ezzel megszerzte 215. légi győzelmét.

bánia egész partvidéke német kézre került. A németek a parti ütegeket és erődöket azonnal megerősítették.

A VENEZIA-HADOSZTÁLY NÉMET VEZETÉS ALATT

Berlin. (Rador). A Délkelet-Európában levő Venezia olasz hadosztályt teljes egészében a német hadserög vezetése alá helyezték.

ANGOLSZASZ EJTŐERNYŐSÖK POMPEJI VIDÉKEN

Berlin. (Rador). Pompeji vidéken angol-szász ejtőernyősök szálltak le, hogy a német vonalak háta mögött szétrombolják a közlekedést. A németek rögtön megtámadták az ejtőernyősöket és azokat teljesen megsemmisítették.

értéke nem teljes. Ezeket a hajókat új fegyverekkel kell ellátni, mert lőszerük nem elegendik meg az angol és amerikai hajóhadnál használt lőszerekkel.

DALMÁCIÁBAN A NÉMET BEAVATKOZÁS ELJÉTT VETTE A TERVEZETT UTCAI HARCOKNAK

Berlin. (Rador). Kommunista terroristák és angol ügynökök sikertelen kísérletet tettek, hogy meghusítsák a német csapatoknak a balkáni térben tett biztonsági intézkedéseit. Ezeket a terroristákat és ügynököket hamarosan

Aradon létesítendő technikai üzlethez biztosítékkal bíró, önálló, önálló német üzletvezetőket keresek. Alánlatokat teljes címmel „Megbízható és szorgalmas” jellegre a timisoarai kiadóba kér.

A Vatikánváros határa a német katonaság és az olasz rendőrség védelme alatt

A biztonsági intézkedések a lateráni szerződés értelmében történtek, — állapítják meg Berlinben

Bóma. (Rador). Csütörtök délutántól kezdődően két német katonai teljesít őrszolgálatot a Szent Péter-tér márvány-járdája előtt, mely a Vatikánvárost olasz területtől elválasztja. Az erre vonatkozó megállapodást a Szent Péter-téren megbeszélések előzték meg, melyek a szentszéki német nagykövetség titkára, a pápai testőrség parancsnoka és néhány német tiszt között folytak le. A Vatikánváros három bejárata előtt két-két olasz

carabinieri teljesít őrszolgálatot. Mindez a lateráni szerződés 3-ik pontja értelmében történt. A Szent Péter-tér, jóllehet a Vatikánváros területéhez tartozik, rendszerint nyitva áll a nagyközönség számára. Az őrszolgálatot következképpen a Vatikánvároson belül és kívüli a pápai testőrség, illetve a város határán a carabinieri járőrök, az olasz rendőrség és a Szent Péter teret őrzi német katonák látják el.

Német ejtőernyősök és páncélos elhárító ágyúk őrzik a Szent Péter-teret

Berlin. (DNB). A Vatikán és az olasz kormány között kötött lateráni szerződés értelmében a római Szent Péter-tér a Vatikánváros egyik része, azonban Róma lakosságának rendelkezésére áll. A szerződés az olasz rendőrséget kötelezi, hogy a téren a rend és biztonság fenntartásáról gondoskodjék. Az olasz rendőrség helyét itt most német ejtőernyősök foglalták el. Páncélos elhárító ágyúkkal, amelyek Róma városa felé vannak fordítva, tartanak őrseget. Feladatuk az, hogy a kommunistáknak és a csőcseléknek Vatikánvárosba való behatolását megakadályozzák, — mondja a német távirati iroda jelentése. — A Vatikán bejáratánál a svájci gárda áll őrt, amelynek tagjai kitűnő egyetértésben vannak a német katonákkal.

Az amerikai katolikus egyház vezetői hallgatásba burkolóznak

Washington. A Nemzetközi Széjtudósító Jelenti: Az olaszországi fejleményekben beállott váratlan fordulat, amely abban a jelentésben érte el tetőpontját, hogy német részről átvették a Vatikánváros védelmét, rendkívül ólós diplomáciai tevékenységre vezetett az Egyesült Államok fővárosában. Churchill miniszterelnök szombaton beható megbeszéléseket folytatott amerikai és brit katonai és diplomáciai személyiségekkel. Hosszadalmas tanácskozásba voltak Churchillek a brit nagykövetségén is. Az amerikai külügyminisztériumtól nem lehetett állásfoglalást szerezni ahhoz a jelentéshez, hogy a német csapatok elfoglalták Rómát és átvették a Vatikánváros védelmét. A katolikus egyház magasrangú washingtoni főméltóságai is hallgatásba burkolóznak.

Mussolinét Washingtonba akarták szállítani

Lisszabon. (Rador). A német távirati iroda ismerteti a Nemzetközi Széjtudósító híradását: Porugáliai angol-amerikai körökből kiszivárgott hírek következtében engednék arra, mily sors várna Mussolinére. E szerint Washingtonba akarták szállítani, ahol már várta Roosevelt elnök és Churchill. Ez volt az egyik ok, amiért Churchill meghosszabbította washingtoni tartózkodását. Roosevelt elnök ezt az eseményt, az 1943-es elnökválasztás egyik hírvető eszközéül akarta felhasználni. Erre az időre rendelte magához hírvető szervezetét is. A sajtó képviselői, filmreporterek, fényképezők és tudósítók várakoztak Eisenhower tábornok főhadiszállásán, hogy Mussolini átadásának első pillanatában jelen legyenek és hangzatos beszámolóban tájékoztassák közönségüket és ezzel rendkívüli látványosságot nyújtsanak a szövetségeseknek, de főleg az északamerikai közönségnek.

Nyilatkozik a Duce kiszabadítója

Berlin. (Rador). A Nemzetközi Széjtudósító egyik munkatársa beszélgetést folytatott Mussolini megmentőjével, aki az alábbi részleteket mesélte el a Duceval való első találkozásáról a Gran Sasso hegyiségben, kétezer méter

magasságban. A Nemzetközi Széjtudósító leírása szerint az SS-főrohamvezető magas férfi, erőyes vonásokkal, életkora harminc év körül lehet.

Az SS egységek zöldesszürke egyenruháját és azon a Führertől most adományozott lovag keresztet viselő főrohamvezető ezeket mondta az újságíróknak:

— Mély benyomást keltett bennem az a helyiség, amelyben a Duce-t tartották, amikor hozzá beléptem. A szoba falai teljesen üresek voltak s a bőröncella-szerű szegénys helyiségben csupán tábori ágy, asztal és néhány szék volt. Amikor beléptem, Mussolini a szoba közepén állott, üdvözlésre emelt karral, mögötte két titkos rendőrrel.

— A tábori ágyon fekvő sötétkék köpenyt a Duce-ra segítettem — folytatta elbeszélését a főrohamvezető — s elikésértem a szikla kiszögölő részén álló re-

pülőgéphez. Az első szavak, amelyeket Mussolini kiejtett, visszatükröztek meghatottságot:

— Tudtam, hogy a Führer megment engem s velem együtt az olasz népet — mondotta a Duce.

— A repülőgépig vezető uton röviden ismerttettem a Duceval a július 25 óta történt eseményeket. Amikor tudomást szerzett a szegényteljes és alávaló fegyverszünetről, nem tudta visszafojtani jóság haragját.

— Az első emberek, akiket Mussolini meglátott, felesége és családjának több

Mi van Cianóval?

Berlin. (DNB). Az a brit forrásból származó hír, hogy Ciano gróf utban van Róma felé és ott belép az új fasiszta kormányba, nem felel meg a valóságnak. Eddig még nem is volt szó róla, hogy az új fasiszta kormány székhelye Róma lenne. Ami pedig Ciano-t illeti, ő nincsen ama fasiszta vezető személyiségek között, akiket a

Teruzzi tábornok kiszabadulása

Berlin. (DNB). Azok között, akiket a német haderő emberei megmentettek, van az ősz Teruzzi tábornok, volt gyarmatügyi miniszter is. Teruzzi és néhány más vezető egyént a németek pár órával előbb kiszabadították ki, mielőtt Badoglio parancsára valamennyit agyonlőtték volna. A tábornokot Rómától 20 kilométernyire egy kastélyban tartották fogva. Kiszabadítása 4 nappal

tagja volt, köztük fia, Vittorio, az olasz ölkölvívő szövetség elnöke, akinek röviddel a Badoglio-kormány által való lejaratóztatása után sikerült megszöknie.

A főrohamvezető elmondotta az újságíróknak, hogy a Duce kiszabadítását még akkor tervezték, amikor Mussolini St. Maddalena szigetén tartották fogságban. Közben azonban augusztus 28-án egy egészségügyi repülőgépen a szigetről elszállították s a kiszabadítási előkészületeket ebben az irányban abba kellett hagyni.

— Ha a kiszabadítás néhány órával később történnék — fejezte be a Duce megmentője — akkor minden hiábavaló lett volna, mert az őrség rádiónzenetet kapott, hogy Mussolinét Szicília szigetére szállítsa.

németek a fogságból kiszabadították. Napok óta sehol nem látták.

Nem bizonyos, hogy Ciano nem vett-e részt Badoglio-nak Szicília szigetére való menekülésében. Minden mástól eltérően azonban, a fasiszta nagytanács utolsó ülésének lefolyása közlárja, hogy Ciano gróf a fasiszta pártban valamelyes szerephez jusson, — jelentették ki vezető fasiszták.

ezelőtt történt. A megmentettek között vannak továbbá Riccardi volt külügyminiszter, Cavaliere tábornok, Mussolini volt vezérkari főnöke, valamint Caffari tábornok. A Duce leányát, Eda Mussolint — Ciano feleségét — is megmentették gyermekeivel együtt. Eddig Mussolini már találkozott is apjával.

Vizezet zacándokkal a radnai-máriaradnai kegyhelyen

— A Déli Hirlap kiküldött munkatársától —

Radna-Máriaradna. Valamikor virágszál fakadt itt pusztító viharban. Retentő idők viharai óta sem hervadt el és ajtatos zarándokok ajkán máiglan felcsendül az ének:

A radnai templomban
Kinyitott egy szép rózsát...

A vérzivataros éjszakán fakadt vigaszt nyújtó rózsát: Szűz Mária radnai-máriaradnai kegyhelye, csodatévő Mária-képpel. A zarándokok még messzi járnak a farszótó, poros uton, a vonattal érkezőknek is jócskán kell még utazniok, amikor a távolban, magasan a hegyek között, felbukkan szemük előtt a kegytemplom. Sudár fehér tornyaival úgy trónol odafenn, méltóság-

Urban találta őket a felkelő nap

s az alkonyat. Mária-dalok csendültek végig az alföldi rónán és visszhangzottak kenyargó hegyi uton. Aztán a vonatok dübörgésébe is belezengett a Mária-dal, mihelyt megteltek zarándokokkal.

Timisoara-Temesvárott már a Kisasszony-ünnepét megelőző reggelen is elégtelenek bizonyult a menetrendszerű vonat. Ugynevezett, „másodrészt” állítottak össze s ez a vonat is megtelt. Végül három vagonat kapcsoltak hozzá gataiak-gatajajai és resitai-resicabányai zarándokokkal. A plébános vezetésével indultak el a már hajnali háromkor szentmisét hallgattak, hogy méltó készüllettel induljanak utnak. Ott forgolódk közöltük a gataiak-gatajajai „Örszenénije” — Csörgő Örsze: már huszonhatodszor „előimádkozója” a zarándoklatnak. Legtöbbször gyalogszettel tette

gal és biztonsággal, mint a háborgó tengerrel messzire látható sziklaparton a világítótorony. Poros zarándokok, s a felfelé kapazkodó vonat utasai egyaránt áhátatos megindultsággal közönlítik a radnai-máriaradnai templom kinyitott, szép rózsáját...

Mindannyiszor, ha jámbor zarándokok ajkán felcsendül az ének és lobogó templomi zászlók alatt megindul a menet Radna-Máriaradnára, az élő hit és bizakodás ereje csillan meg minden szemben, visszhangzik az imádságban és a régi Mária-énekek szívetbőltő egyszerű dallamában. Így keltek utra a Bánság minden részéből, Aradról és más vidékekről templomi zászlók alatt a zarándok-menetek.

meg az utat a kegyhelyre. Korusban hangzik fel az ének utána, amikor elkezdi:

... Szűz Mária, Radna gyöngye!

Minden ilyen zarándok-menetnek megvan a maga Csörgő Örszeje. Más és más a neve, de ugyanaz a lelkiület hevíti valamennyit. Zakatolnak a kerekék itt-ott látni a vonat ablakából gyalogos zarándokmenetet. Elől a zászlók s a nagyobb processziók után a máhaskocsik: ponyvával bevont, virágfüzérés szekerek.

A vonat lassít.

Itt vagyunk a kegyhelyen!

Menet alakul ki, ön templomi zászlók és karigés pap. Fenn a kegytemplomban megkondulnak a harangok. S a zarándokok

ajkán felhangzik az ének:

Jöttünk köszönteni a szép Szűz Máriát,
Angyaloknak királyné asszonyát...

Jönnek, egyre jönnek a zarándokok. Már az ünnepet megelőző napon megáldatta számuk a tizezt.

A kegytemplom sekrestyéjében nagy tömegben állnak az emberek. Mindenki misét akar mondatni a kegyhelyen.

— Spányi István a flam... eltűnt az orosz harctéren... Az ő lelkiüdvéért... Ha pedig életben van, adjon nekí a szentsége Szűz szerencsés hazatérét... — mondja egy öreg anyóka.

Timisoara-Temesvárról urinóket is látunk az éneklő sorokban. Az egyiknek a fia hónapok óta a kizdők sorában van. Egy másik a harctéren elesett fia lelkiüdvéért ajánlotta fel a nagy ut fíradalmát...

Kisasszony-napjára más nemzeti-szerű katolikusok is elzarándokoltak Radna-Máriaradnára. Bolgárok nemzeti viselésben. Az asszonyok drága himzett kendőkkel, a férfiak eszmasán, feketeben kerek kalappal. Sok bolgár ifjú

nehéz aranydíszl v'sel

a kalappán. Ezek a völegények. A menyasszonyokon aranyhímzésű vállátvető „Kraszovánok” is láttunk. Messzi utról jöttek, a hegyeken át, Resita-Resicabányáig, majd Lugo-Lugos volt az utirányuk. A férfiak bőrtüszővel, melybe még az apjuk meg a nagyapjuk vert be sárgaréz gombokat, az asszonyok fehér ingruában, derekukon szűkre csavart fekete kendővel. Fejükön fehér fejkendővel, lábukon booskor. Jöttek görög-katolikus románok is.

Az alkonyatban gyertya gyullad ki gertya után. Ragyogó áradat indul a kegytemplomból gyertyás körmenet. Vagy ötven zászló leng a gyertyák ezreinek fényében. És száll az ismerős Mária-ének sokezer ajkáról. Akkor sem némul el, amikor utközben, a rendkívüli időkre való tekintettel sorra előlják a gyertyákat. A sötétben is hallani a könyörgő dallamot...

SCHIFF DALA

ARO-kert, Arad

Távbeszélő 24-45

A német filmpar remek kiállításá Heinz Rühmann-nal

Atadóm a feleségemet

Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Vasárnap 11-20-kor matiné egységes helyárral.

Száll, száll a füsti fecske...

Dél-erdélyi könyvsorozataink első kötetét már megkezdte vándorlását az elárúsító helyekről otthonainkba. Ameről csak hír jutott el hozzánk a füsti fecskés első könyvéről, mindenütt egyféle a felfogás. A könyv külső alakjáról hozzáértők mondanak dicsőreket. A nagy többség pedig első ránézésre észreveszi, hogy szép, kedves könyv jelen meg, olyan, amilyent régen nem vett kezébe a dél-erdélyi magyar olvasó. A tartalom felől nem lehet kétség.

Mikszáth, a nagy mesemondó, mindig lebilincseli az olvasót. A Mikszáth-kötet tartalma, úgy válogatták össze helyes érzéssel, hogy ez az egy kötet is bemutatja az olvasónak Mikszáth legjellegzetesebb írói tulajdonságait. Minden félreértés elkerülése kedvéért hangsúlyoznunk kell, hogy ez a Mikszáth-kötet elsősorban azok számára készült, akiknek a könyvszelvényében nincs meg Mikszáthnak negyven kötetnyi hagyatéka. Ez a könyv azoknak készült, akiknek még könyvszelvénye sincsen. Az ifjabb magyarság otthonai részére, vagy azoknak a magyaroknak, akik csak most veszik majd észre örvendező ámulással, hogy milyen igaz, tisztia irodalmi értékek jutottak el hozzájuk a füsti fecskés könyvekben.

Biztos jelek vannak arra, hogy a könyvsorozat gondolata kitünő volt. És még nagyobb dicsőreket illeti a gondolat megvalósítását, mert elgondolás, ötlet, vágy van elég bennünk, de ritkán van meg hozzá a véghezvitel akarata is. A füstifecskés első kötet már megindult. Az volna a legnagyobb siker, ha ez a kötet, és utána a többi is mind, eljutna az ifjabb nemzedék hajlékaiba, ha keletükbe vennék azok, akik eddig nem igényelték a füstifecskés könyvet a kezükbe, vagy ha vetették is, megelégedtek az irodalomalatti termékét olvasásával. A biztos jó jelek azt mutatják, hogy helyes uton halad a könyvsorozati vállalkozás.

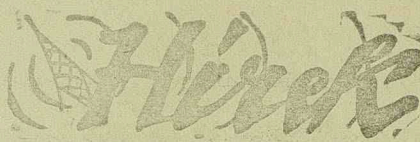
Bizonyítékul szolgáljon egy kedves tétel.

Egy nagyműveltségű asszony beszélt a füstifecskés könyvről e sorok írójával. Ért a könyvekhez. Sok-sok könyvet látott és olvasott. Magyart, németet, franciát, angolot. Kiváló örömmel forgatta, nézegette a mi füstifecskés első kötetünket. Magyar és külföldi könyveken kiművelt ízlése csak dicsőrnivalót talált a mi kiadványunkon. És mindig, az örvendezés pillanatában fogant meg benne az az elhatározás, hogy a füstifecskés könyvet társadalmi tevékenységébe kapcsolja. Nagy a családi és társadalmi összekötő ereje, tehát kötelezettsége is. Ezen a területen akarja a füstifecskés szép könyvet felhasználni. Milyen kedves és szép emlék marad egy-egy ilyen kötet a családban, a jóbarátok, ismerősök között, ha nevezetesebb családi vagy társadalmi alkalomkor virág helyett vagy virágon kívül, ajándékként jelenik meg a kedves füstifecskés szép könyv! Ime, száll, száll a füstifecske... Melegen érző asszonyi szívek fogadták be, már becézik, melengelik, szeretik. Bizonyára sokan, igen sokan lesznek, akik a füstifecskés könyvet bevonják kedves gondjaik, kötelezettségeik körébe. Így válik majd a füstifecske a szeretetnek és a szerszámnak! Igen, a füstifecske biztatón, vigan, mindenképpen szép ajándékként is, uraként a még megmaradt módosabb, de még inkább az egyszerűbb, a legegyszerűbb otthonok felé is. Száll, száll a füstifecske...

(—a)

Szeptember 25-ig lehet megvásárolni a tartalékolható fehér lisztet. A timisoara-temesvári városi közbeszedési szolgálat felhívja azokat a családfeleket és intézeti vezetőket, akik az 1. számú lisztjegyre augusztus hónapra járó egy kilogramm fehér lisztet, valamint a tartalékul szolgáló 10 kilogramm fehér lisztet még nem vették át, hogy szeptember 25-ig vásárolják azt meg a malomok lisztlerakataiban, vagy a lisztkereskedőktől.

Szept. 18, szombat
R. kat.: József
Prot.: Titusz
Ortodox: Eumen

Vapkelte: 5 ó 30 p.
Napny.: 18 ó. 8. p.
A nappal hossza:
12 óra és 27 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár: a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetéseket, hirdetéseket és felszólalásokat Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

Egyházi kinevezések és áthelyezések. Pacha Agoston dr. timisoara-temesvári római katolikus megyéspüspök Gebhardt Jenő recasi-temesrékási káplánt Clotocici-Krassócsörgőre piébanossá nevezte ki. Helyette recasi-temesrékási káplánnak Eghi János került. Sag-Temesságról Eghi Antal guttenbrunn-temeshidegkúti káplánt Sag-Temesságra rendelte a püspök, míg Guttenbrunn-Temeshidegkútra Heinrich Géza újmisés került.

Az októberi cukoradag egy kilogramm lesz. (Bucuresti). A katonai és polgári ellátási államtitkárság a városi lakosság októberi cukoradagját személyenként egy kilogrammban állapította meg. Bucurestiben már el is rendelték az októberi cukor kiadását.

Állományok. A hatellai-ujkissodai napközi gyermekotthon vezetősége a következő adományokért mond köszönetet: özvegy Fodor Jozsefné 60 deka arpadara, Kovacs Istvánné 1 kosár zöldség, Zoldi Istvánné 3 kilo gyümölcs, Sipos Imréné 1 kosár bab, Ocsike és Piroška 4 kótyeny, 2 ruha, 9 nadrág, sapka, 5 pár harisnya és játékok, N. N. 5 kilo arpalisz, Kiss István 10 darab kenyér, Tatár Istvánné 3 kosár gyümölcs, Fodor Jozsefné és Hizo Imréné 1—1 kosár gyümölcs, Szabó Istvánné 2 kosár gyümölcs, Margitka 2 kilo áru és 1 nagy kosár gyümölcs, Hajdu Ilonka játékok és gyümölcs.

Illetéktelenül szedett be pénzeket a felettől. Sigmund Andras 32 éves magántisztviselő megbízott pénzeszedőnek adta ki magát, s Theiss Ferenc és Ferbach Anna timisoara-temesvári lakosoktól jogtalanul vett át 2600 lejt. A rendőrség átadta az ügyészségnek.

Harsányi Zolt gyászja. Súlyos csapás érte Harsányi Zsoltot, a neves magyar író. Édesanyja özv. Harsányi Ödönne 79 éves korában meghalt. Özv. Harsányi Ödönnet hétfőn temették el a budapesti Farkasréti temetőben.

Autógázolás. Timisoara-Temesvárott kedd este a Regina Maria-körúton egy személyszállító autó elütötte Jahn Ervin cégjegyűt. Fején és testén több sérülést szenvedett. A mentők a Beza-szanaszatóriumba szállították, ahol első segélyben részesítették, majd hazabocsátották.

Lisztosztás Pagaras-Fogarason. (Saj. tud.) A városi közellátási hivatal közli, hogy a lakosság a 66. számú kenyérgyűjtemény ellenében fejenként egy kilogramm fehér lisztet vásárolhat a kereskedésekben. A liszt ára kilogrammonként 110 lej.

Megbüntetett aradi fuvaros. Az aradi törvényszék szabotázsbírsága ha: hónapi munkatáborra ítélté Váicu George aradi 18 éves fuvarost, mert néhány zsák kukoricának a Marasesti-utcaól a Sava Raicu utcáig történő szállításáért 600 lejt számított. Az ítélet végrehajtását felfüggesztették.

Mozit után halál. Oltenita városban Miroiu Ilie kereskedő este a feleségével és a fiával a moziba ment, ahonnan deris hangulatban tértek haza. Alig lépték át azonban lakásuk küszöbét, amikor a sötétben ismeretlen emberek nekiesetek és dorongokkal többször a fejükre szítottak. A kereskedő és fia hamarosan meghalt, az asszonyt pedig vérbefagyva másnak délelőtt találták meg a szomszédok. Miroiunét kórházba szállították, felépülése azonban igen kétséges. A vizsgáló-egységóra csak annyit derített ki, hogy a lakásban betörtök jártak és ezek támadtak rá a hazatérő és őket munkájukban megzavaró családára. A gyilkosokat keresik.

ELZARASSAL BÜNTETIK A HADSEREGGEL KAPCSOLATOS HÍREK MAGYARÁZASÁT. (Bucuresti). A főváros katonai parancsnoksága rendeletet adott ki, amely tizenharmadik szakaszban kimondja, hogy tilos a hadsereggel, hadműveletekkel, a belpolitikai valamint külpolitikai helyzettel kapcsolatos kérdések magyarázása a nyilvánosság előtt. A rendelkezés ellen vétőket hat hónaptól négy évig terjedő elzárással büntetik. (Rador).

A bírósági év megnyitása Bucurestiben. (Bucuresti). Mind a Rador jelenti, a bucuresti ügyvédi kamara nagytermében tartották meg a bírósági év megnyitó ünnepségét s megemlékeztek a hősi halált halt bírásokról és ügyvédekről. Az ünnepségen jelen volt Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, Marinescu Ion igazságügyi miniszter, Lupu Nicolae, a segédtörvényszék elnöke, Dragos Titu románisztai államtitkár valamint a bírói kar és az ügyvédek nagy számban.

Október 1-én kezdik a tanítást a tanonc-iskolákban. (Bucuresti). A munkügyi minisztérium közli, hogy a tanonc- és tanoncelány-iskolákban a tanítás október 1-én kezdődik. Szeptember 30-ig az iskoláknak be kell fejezniük a javítóvizsgálatokat és a beiratkozást. (Rador).

Királyi kegyelem két halálraítélteknek. (Constanta). A constantai katonai törvényszék nemrég Militaru Calin 32 éves és Artimenco Ion 35 éves munkásokat elsötétítés idején elkövetett betörésért halálra ítélte. Öfelsége I. Mihai király most mindkettőt kegyelemben részesítette és a halálos ítéletet két-két évi börtönrre változtatta.

Megbízja pénzével disznót vásárolt magának. Brasch Alfréd timisoara-temesvári lakos egy Roman Ioan nevű voiteni-vejt embernek még februárban 69.000 lejt adott át, hogy tilizfát vásároljon részére. Brasch a fát mindazidél meg nem kapta meg és követelésére a pénzének is csak egy részét, Roman Ioan tűzifa helyett disznókat vásárolt magának. Az ügyészségben most család címén indult meg ellene az eljárás.

A villamos teljes sebességgel beharant egy fódraaszizletbe. (Vichy). Marseille városában eddig még ismeretlen okból egy villamos kisiklott és teljes sebességgel beharant egy fódraaszizletbe. A fódraaszizlet egy vendége életét vesztette, husz személy megsebesült. A villamos utasainak nem történt baja, csak a kocsi vezető sérült meg. (Rador).

Hanglemeczek papirosból. A gramofonlemeczekhez szükséges különleges anyag beszerzése a haboru miatt szinte lehetetlen. Azért fokozott figyelmet érdemel egy magyar találmány, amelyről német újságok részletesen beszámolnak. Arról van szó, hogy sikerült megtalálni az eljárást, amely lehetővé teszi hanglemeczeknek papirból való készítését. Az újfajta hanglemeczek fénytani eljárással készülnek. A hangot átváltóztatják fényvé és ezt a fényt különleges módszerrel a papirosra görbe vonalak jelölik. Ha a hanglemeczt le akarjuk játszani, elmes szerkezet alá helyezük, amely a görbe vonalakról vetődő fénycsíkot fotoceállan keresztül megfelelő készítőbe vezeti, amely a fényt visszaváltóztatja hanggá. Az újszerű hanglemeczek szakértők nagy jövőt jósolnak.

A szerék keretei alá került egy gyermek Freidorf-Szabadfalun Feller Helmut 18 hónapos gyermek szülei házából az utcára ment játszani, amikor elütötte Linster Ferenc közszégbeli gazda kocsija. A gyermek súlyos sérüléseket szenvedett.

Oktober 10-tól kezdve kötelező a házasságkötéshez az orvosi bizonylat

Timisoara-Temesvár. Megirtuk, hogy a legutóbb rendeletörvény jelent meg, amely kötelezővé teszi a házasság előtti orvosi vizsgálatot. A timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban október 10-től kezdve kívánják meg a házasság megkötése előtt a házassalandók orvosi vizsgálatáról szóló bizonylat bemutatását. A törvény ugyanis megjelenése után egy hónappal lép életbe. A házasság megkötéséhez ez után az időpont után minden házassalandónak kétféle egészségügyi bizonyítványt kell betereztenie. Az egyik bizonylattal igazolni kell, hogy a jövőendő házassáfelek nem szenvednek fertőző állapotban lévő nembetegségben, a másik bizonylat pedig a vérvizsgálat eredményét mutatja be. Az előbbi bizonylatot hatóság elvételéről vagy hatóság egészségügyi hivataltól kell beszerezni, a vérvizsgálatot pedig hivatalos jellegű laboratóriumban kell elvégezni, vagy olyan intézményben, amelynek élén hatóság orvosi áll.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen édesanyjánk, özv. Karsay Károlyné temetésén résztvettek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek. Fájdalmunkat enyhíteni igyekezték, ezután mondunk hálás köszönetet. A gyászoló Karsay-, Policsek- és Molnár-család.

Sírkövyatás. Néhai Szántó Sándorné, születési nevén Weisz Rózsi, sírkövyatása e hó 19-én, délelőtt 11 órakor lesz Aradon, a régi temetőben.

Halálhírek. Tamás Gyuláné, születési nevén Dézsy Karolina, 57 éves korában, e hó 15-én, hosszu szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 17-én, délután 5 órakor lesz Aradon, az Eternitatea temető halottasházából. — Beznita. György ez év szeptember 15-én, 47 éves korában, Aradon elhunyt. Temetése szeptember 17-én, délután 5 órakor lesz Aradon az Eternitatea, felső temető halottas csarnokából.

Mozik műsora. Szeptember 17, péntek: Arad: Danciu (Mihai Viteazul-tér), Strelicovszky (Avram Iancu-tér). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Szt. Ioan-utca 5), Gyárváros: Jahner Rezső (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Sárge (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarak), Józsefváros: Pildner-Stemberg (Dragalina-tér 15), Mehalá: Chioreanu (Cioanca-utca 18). — Fratelia-Ujkissoda: Pannajoth. — Freidorf-Szabadfalun: Bonomi. Szeptember 18 szombat: Sibiu-Nagyszébea: Wermscher (telefon 354).

Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 17, péntek: Arad: Danciu (Mihai Viteazul-tér), Strelicovszky (Avram Iancu-tér). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Szt. Ioan-utca 5), Gyárváros: Jahner Rezső (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Sárge (Porumbescu-utca és Lahovary-tér sarak), Józsefváros: Pildner-Stemberg (Dragalina-tér 15), Mehalá: Chioreanu (Cioanca-utca 18). — Fratelia-Ujkissoda: Pannajoth. — Freidorf-Szabadfalun: Bonomi. Szeptember 18 szombat: Sibiu-Nagyszébea: Wermscher (telefon 354).

Egy déris perc. Pemete és felesége elmennek bevásárolni az egyik áruházba. A nagy tolongásban az asszony elsodródik férje mellől. Pemete kétségbeesetten keresi-kutatja mindenfelé, de eredménytelenül. Furcsa viselkedése felkelti az áruház egyik felügyelőjének aki udvariasan megszólítja Pemetét és kérdéssel intéz hozzá; mire ő még kétségbeesett arccal és reszelő hangon felelt: — Elvesztettem a feleségemet. — III. emelet, gyászruha-osztály, hangzik a felügyelő udvarias válasza.

— A postások nyugdíjainak felelőse. (București). A nyugdíjas postatisztviselők illetményének újraszámítás céljából a szükséges előmunkálatok megtételére a közmunkaügyi minisztérium bizottságot küldött ki. A bizottságban a postai nyugdíjasok két képviselője is helyet foglal.

— Kiskereskedők, iparosok és kézművelek könyvvezetési kötelezettsége. Legutóbbi Gazdasági és Jogi Felügyelőnk bevezető cikkében megírtuk, hogy a könyvvezetési kötelezettséggel kapcsolatban a bélyegtvörvény több szakaszát is módosították, aminek értelmében a kiskereskedők, iparosok és kézművesek, akiknek egyenes adóalapja az évi 300.000 lej nem haladja meg, nem kötelesek könyvvezetésre. Hangsúlyozzuk, hogy ez a mentesítés nem érinti a különleges regiszter (registru special) vezetésére eddig érvényben volt kötelezettséget. A különleges regiszter kézműveseknek csak évi 150.000 lej és a falusi kiskereskedőknek évi 100.000 lej adóalapon alól nem kell vezetniük.

— Megbüntetett aradi pékek. Megírtuk, hogy Arad város vezetősége a sütőiparosok ellen tett panaszok kivizsgálása végett elhatározta, hogy ellenőrizni fogja a pékségeket és a pékek működését. Az eddigi ellenőrzés során még sütőiparost büntettek meg. Pálnacs Iosifról egy hónapi időtartamra megvonták a lisztet, különböző kihágások miatt. Azért szabtak ki ilyen súlyos büntetést, mert egyszer hasonló kihágások miatt már büntetve volt. Böze Rudolfról három napra vonták meg a lisztet, a pékségben talált tisztatlanságot és egyéb szabálytalanságokért. Ugyanezért ugyancsak három napig nem kap lisztet Stefanovici Clement és Nagy Sándor.

— Agyonszirt gyilkos. Beregsaul Mare-Nagyberegsgó timisitoral-temesvőroral-temesvári közegségben Raca Ion 48 éves gazda veszekedés közben konyhakést szurt a 60 éves Popana Moise hasába. Popana a kést kihuzta a sebből és azzal önvédelemből támadójának altestébe szurt. Mindkettőjüket az egyik timisioral-temesvári kórházba szállították, ahol Raca Ion belehalt sérüléseibe. Popana sérülései igen súlyosak.

Rádió

SZEPTEMBER 19, VASÁRNAP

București: 7.55—9 Hírek, reggeli hangverseny. 9.30 Istenisztelet közvetítése a pátriárkiai székesegyházból. 12.45 Hírek. 13. Déli hangverseny. 13.40 Közlemények. 13.50 Hírek németül. 14 Hírek. 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Katonák üzennek. 16. A falu órája. 17 Munka és világszűz órája. 18 Rádióelőfizetők kívánság-hangversenye. 19 Előadás. 19.15 Román zene. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Zenekari hangverseny. 20.45 Hábortus krónika. 21 Vasárnapi hangverseny. 22 Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 22.20 Szórakoztató zene.

Budapest I.: 7.30 Zene. 8.15 Hírek. 9 Zenekar. 9.30 Egészség. 10 Római katolikus egyházi zene és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istenisztelet. 12.55 Zenekar. 13.45 Hírek. 14 Művészeművek. 15 Mezőgazdasági előadás. 15.45 Hírek zenekissérettel. 16.30 Csevegés. 16.40 Szalónzene. 16.55 Hírek. 17 Hírek és zene. 18.50 Hírek. 19 Dalok zenekissérettel. 19.40 Hangképek a vasárnapi sportjáról. 20 Helyet a fiataloknak. 21.40 Hírek sport. 22.40 Nóták. 23 Táncczene. 23.45 Hírek.

CORSO-mozi, Arad

TELEFON: 23-61

FIGYELEM! Ma 3, 5, 7 és 9 órakor **Az első találkozás** a régi szép emlékek filmje. **Az első találkozás** a „Tarantella” testvérfilmje. **Az első találkozás** Maria Denis a „Két árva” szereplője **Az első találkozás** a báj és a kedvesség filmje. Délután 3 órakor maiféle 45 lejes egység-s helyárakkal.

ERDÉLYIEK

Irta: ILLÉS ENDRE

Néhány napja az Erdélyi Ritkaságok új kötetét olvastam.

Olyanokat tudok, hogy Csáky Imre püspök és kardinális esed előtt amnyi abroszt rakatott fel asztalára, ahány fogás ételt tálatatott vendégeinek. Amikor az első fogással végeztek, a maradék étellel a legelső abroszt is elvitték, — így fogytak a tálak és az abroszok. Gyümölcs előtt aztán minden vendég elé egy-egy nagy s tágas száju iverget helyeztek, vízzel megtöltötték, hogy ki-ki a kezét abban megmártsa. Még kendővel is szolgáltak hozzá. De sok udvarló nem tudta, mire való az iverget megzavarodott az ismeretlen ceremóniától, tudatlanságában és szorongatottságában végül is jót húzott a vízből. Akik pedig tudták a szertartást, csöndesen mosolyogtak. Mindennek kétszáz éve.

Hirtelenében meg sem számolhatnám, hány új ismerősöm van, — ismerem például Pordai István egei tiszteletes urat. Ennek a Tordai István tiszteletesnek két fia volt: István és Ezsaiás. István deákka, jótanulóvá és semilyen történetű emberré vált. Ezsaiás azonban olyan magas legénnyé nőtt, mint egy lajtorja. Vékonyan tanult, borissza is lett, — mit tehetett volna, elszegődött a porosz király gránátosai közé. Evekig élt már Frigyes udvarában, amikor egyszer a palotába rendelték, belső őrségre. Diszes ajtó elé állították, s az ajtón váratlanul belépett a király, — Ezsaiás nem töprengett sokáig, lehajolt Frigyeshez.

— Humanissime Rex! — dörmögte kéréldő, az italkól rekedt hangon. — Non habeo pecuniam.

Tündéri italosság és közvetlenség, lehajolni a királyhoz és mert más nyelven nem igen értetheti meg magát, hát konyhatalansággal kifordítja lyukas zsebet: „nincs egy megveszekedett garasom sem”. A királynak ocsudnia kellett, de amikor megdudta, hogy Ezsaiás székely, hogy nem sok német szót ismer, hogy szereti a bort s ártatlan lélek, — jót kacagott s pénzt is adott a fiúnak, aki ott is halt meg.

Komoly, szomorú, igen csöndes és szerény férfi írta ezt a remek hangu könyvet, — Hermányi Dienes József, az auidi-nagyenyedi református eklézsia elsőpapja. Három és félvég írta, 1762-ben fejezte be. Hatvanöt évet élt, igen sokat betegeskedett, s halála előtt kedve támadt, hogy elmondja: milyen jótűz, jellemző vagy sajnálatos történeteket tudott meg azokról az emberekről, akiket ismert, akikkel találkozott, vagy akikről csak hallott, szóval a kortársakról. Ez a visszahuzódó tudós fiatal korában a fejedelem unokájának nevelője volt, majd vidéki tiszteletes, később auidi-nagyenyedi pap lett, — ugy kellett élni, hogy megismerte egész Erdélyt. Tudta hogy Petelin Dávid keresztelőjén éltlen maradt a keresztelő pap, halotta Teleki Miklós nyers mondasát az erdélyi urról, ismerte Kölcseri Sámuel-

rek, a híres orvosnak változatos házaseletét, találkozott az enyedi utcakon Pápai Fázis Ferencel, a professzorral és szótárróval, amikor lakodalmak után kötelől fogva vitték haza és ő ittasan minig azt hajtogatta: „Könyvet írok! Könyvet írok!” S irt!

Mindent megtudott ez a hallgatag, komoly Hermányi Dienes hatvan év alatt, — tudta, hogy beszkorkányok nincsenek (pedig akkor még égették őket), s igen jól mulatott amikor az egyik auidi-nagyenyedi hába törvény elé rántotta azokat, akik őt bájolással vádolták. A bíróság a bábának adott igazat s a vádaskodók komoly büntetéspénzeket fizethettek. — Hermányi feljegyzé: „Ez az asszony olyan beszkorkány volt, aki nem a kucis lyukán bujkált ki s be, hanem bebútt a szidalmazó emberek erszényébe s azt igen megkotorta”.

Mennyit ettek, ittak, hazudtak s csalak mindig az emberek, s mindezt lehetőleg egyszerre tették, — így gyakorolta az auidi-nagyenyedi Baba Ferenc is, aki a kucis világban kém volt. „Amikor már igen érezte a safrány illatát”, a borral való kereskedésre adta magát s kihuzódott Londonba. Milyen volt egy alkalmi kereskedő akkoriban? Tokajban hordószámra vásárolta a jó borokat (természetesen hitelre), s kiszállítván azokat Angliába, „ejtelét két-két aranyon is eladhatta volna”, — ő azonban kápszin magasabb árakra várt s közben alaposan „illogatott” eladásra szánt s később el is adott borairól, a hordókat közben valami rhéamum nevű silány itallal feltöltögetve, amíg árúját lassan megitta, s ami megmaradt az megváltozott s megromlott. Egyszerre sikerült becsapnia a tokajjakat s a londoniakat. S mint végezte? „Cudarságra, szegénységre, lappangásra jutott, mint a bagoly”.

Ugy olvasom a történeteket, mint Baba Ferenc illogathatta borait: szorongva leszem, mikor fognak el. Szeretem ezt az elsüllyedt világot s fordulatait, — a feljegyzések s ujjomnyi törtémetkék némelyikéből már ellillant a szesz, a másiktak viszont még remek aszuze van, de a trefákban és csattanókban mégis a nyelv ejt meg igazán. Milyen élő, fordulatos, találékony, színes, gazdag beszéd, milyen tökéletes szavak, milyen lobogó, friss képek, — hadd szóljak erről a nyelvről legmelegebben. Egy kívánatos nőt így jelenít meg Hermányi Dienes: „Addig alig látam olyan szép tokban halandó testet”, — a részegek „kiorsóznak” keresztelőn s toron ivás közben a teremből, — a gyors ló „madárhusu ló”, — zsugori rokonok halottjukat „vékony pompával temetik”, — máskor meg valaki „belekeveredett a vastag gyanuba”. Milyen vigasztaló, hogy emberek, csalafintaságok, trefák elmúltak, de az élő, erős, szép szó nem porlad el soha, — a szó megmarad, érdemes vele szövetséget kötni.

A TÖRÖK KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK ADANABAN. (Isztanbul). Izmet Inönü török köztársasági elnök Adanaba utazott. Utazásának célját nem tudják. (Fp.).

A SZLOVÁK ALLAMTANÁCS ELŐSŐ ÜLÉSÉ. (Pozsony) A német táviroti iroda jelent: Pozsonyban az auidi palotájában megtarították a néhány hét előtt szervezett államtanács első ülését, amelyen dr. Tiso államfő elnököt. Tiso városra ennek az államszerveletnek a feladatát. A tanács nem befolyásolhatja magát az átmeneti politikai eseményektől, hanem a nép érdekeinek az örökös képviselője kell a nemzeti öntudatot — mondotta Tiso. A megalakulás után az államtanács tagjai hűség esküt tettek. (Rador).

ROOSEVELT INDIAI KÜLÖNLEGES BIZOTIJAT NAGYKÖVETTE LÉPTETEK ELŐ. (Genf). Early, Roosevelt elnök személyi titkára közölte, hogy Phillips indiai amerikai külömegízottat, érdemei elismeréséül, nagyköveté neveztek ki. Phillips, aki jelenleg az Egyesült Államokban tartózkodik, a közeljövőben különleges megbízáttal Londonba utazik. (Rador).

DANIÁBAN CSAK ELSZIGETELT RENZAVARÁSOK TÖRTENNEK. (Berlin). A Wilhelmstrassen egy kérdésre válaszolva kijelentették, hogy Dániában a helyzet nagyjában tisztázódott. Csak elszigetelt és jelentéktelen kis rendzavarások fordulnak elő, amelyek nem egybekel a még az országban található angol ügynőkök rendzavarási kísérletéinél. (Rador).

JAPAN CAFOLJA A PORTUGAL ELLENES BESZÜZÖDESESRŐL SZÓLO HÍREKET. (Tokio). A Domej hivatalos japán hírgyűnkség alapcaianoknak mámosította a makao portugai gyarmati kapcsolatos híreket és élesen visszautasította azt az állítást, hogy a japánok be akarnak vonni Makaoa. Cafelta a Domej azt a hírt is, amely szerint a japánok több portugált megölték. A tokiói kormány szövíveje tegnap kijelentette, hogy „Japán tiszteletben tartja Portugália felségjogait”. A szóbanforgó Makao délkeleti portugai gyarmat, a Kanton folyó mellett. Már 1577 óta portugál kézen van és 1843-ig a kínai partok egyetlen európai fennhatóság alatt álló kereskedelmi állomása volt.

A SZLOVÁK POSTA NEM TÖVABBIT KÜLDEMÉNYEKET OLASZORSZÁGBA. (Pozsony). Szlovákia megszüntette az Olaszországba, Albániába, San Marinóba és Vatikánvárosba irányuló postaforgalmat.

NEMZETI ZÓNÁK BRAZILIÁBAN. (Madrid). Vargas köztársasági elnök rendelkezése Braziliának Guyanával, Venezuelával, Bolíviával, Peruvál és Argentínával való határai mentén öt nemzeti zónát létesítenek. Ezek a zónák közvetlenül a kormány alá tartoznak. (Rador).

PORTUGALIA HÁBORUS ELŐKESZÜLETEI. (Lisszabon). A portugál lapok szerint a főváros napról-napra mindinkább háborus képet ölt, az ősz hadgyakorlatok alkalmára. Az emlékműveket és középületeket új falakkal és homokzsákokkal védtek körül, az ablakokat elsősérettel. A hadgyakorlat napján az utcai világlítás is szünetelni fog. A főváros, olyan felkészült állapotba helyezték, hogy bá mely pillanatban ellenséges támadás érheti. A lakosság teljes megértést tanúsít az idősközveti hatóságai intézkedésekkel szemben. (Rador).

SPORT

Turnu-Severin—Timisoara-Temesvár városközi ökölvívó mérkőzés szeptember 26-án

A Chinezul-CAMT és a CFR válogatott ökölvívó együttese szeptember 26-án, vasárnap a turnuseverini CFR boxolói ellen városközi jellegű mérkőzést vív. A mérkőzés egyuttal válogató is lesz az október 3-án Zimonyban és október 5-én Zágrábban sorra kerülő viadalra.

KÜLFÖLDI SPORTEREDMÉNYEK
A holland vágtagok: Berger, Zwaan, van Osta, Osendarp összeállításban megkísérelték a 41.3-as 4x100-as holland váltóesues megjavítását, azonban csak 41.9-et értek el. Az egyéni 100 m-es versenyben Osendarp győzött Berger és Zwaan előtt, mindhárom 10.7-et futottak.

Hűg Amerikában portyáján egyik győzelmét a másik után aratja — stockholmi jelentés szerint. Legtöbb New-yorkban az 1 angol mérfőlción győzött 4:06.9 idővel Dodds Gil és Hulse előtt.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI AR: Szavanként 6 lej, vastag nyomás 8 lej, (de a legkisebb hirdetés 60 lej, 15 szóig). Jelszóval ellátva (jellegés vagy cím a kiadóhivatalban) 30 lejjel drágább.

ALLAST KERESŐKNEK 10 szóig 40 lej, minden további szó 3 lej. Jellegés és cím a kiadóban 30 lejjel drágább.

APRÓHIRDETÉS vasárnap: 15 szóig 30 lej. A hirdetések esetleges meg nem jelenéséért kiadóhivatalunk nem vállal felelősséget.

SZÖVEGOLDALON: 1. Hivatásos (szakmai) hirdetések (orvosok ügyvédek, stb.) legfeljebb 4 sor kíméletben 350 lej. Minden további sor 70 lej. 2. Családi események, eljegyzések, esküvők, legfeljebb 4 sorban 250 lej, minden további sor 70 lej.

KERETES HIRDETÉSEK: Hirdetési oldalon mm-ként 8 lej. Szövegoldalon mm-ként 16 lej.

KÖZGAZDASÁGI HIREK: Bank, vállalat, szövetkezet, stb. szövegoldalon 100 lej soronként, a legkisebb hír 500 lej.

GYASZJELENTÉSEK, közszemélyi nyilatkozatok: 30 szóig 300 lej, minden további szó 8 lej. Legkisebb hír 300 lej.

KERESEK rendes házmesterpárt és a háztartás minden ágában jártas mindenest. Cím Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. sz. (2316)

Töltőtoll javítását szakszerűen és olcsón végzi **Stelzner József** gépjel-szaküzlete Timișoara I., Brătianu-tér (Rabong és Schneider mellett.)

POLOSKAJA van? Forduljon Lovas Károly poloskairóhoz Arad, Oituz-utca 111. vagy szíveségből Girauschek borbélyhoz. Eminescu-utca 28. (273)

"FCO GEORGESCU" Brașov. Victoria-ut 9, sürgősen keres kifogástalan retusőrnőt. Jó fizetést és lakást ajánl föl. (4326)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17, távbeszélő 16-95, 17000.000: murespartii kilenclakásos bérvilla, 14000.000: rendőrség közelében emeletes. 7000.000: belvárosi, emeletes háromszobás lakásokkal. 5500.000: emeletes tizlakásos bérház fele részre, 4000.000: belvárosi üzletes sarokbérház. 2900.000: Horia-utcánál háromszobás kertes magánház fürdőszobával. 1500.000: perneavai hatlakásos jól jövedelmező. 750.000: textilgyárnál magasföldszintes korszerű kétlakásos. (266)

Mindenes szobaleányi keres P I T T O N I fényképműterem, Timișoara I., Venetia-u. 2. sz. (Carlton mellett.)

VILLAMOS állomás körül 2-szobás lakást keresek azonnalra. Wagner Edmund, Arad, Regele Ferdinand-u. 35. szám. (2291)

SZÉP sport-kocsi sürgősen eladó. Arad, Episc. Ciorogariu-utca 3. szám, 2. ajtó. (2292)

FEKETE, végig bélelt női kabát eladó. Megtekinthető szíveségből Select cukorka-üzletben, Arad, Brătianu-utca. (2294)

HÁROM fehér fajkecske eladó. egy bak, kettő nőstény, félévcsék. Arad, Victoriei-ut 16. Tisztviselő-telep. (2295)

Jó fizetéssel megbízható mindenesnőt azonnal felfogadok. Arad, Victoriei-ut 16 szám. (2296)

Gyönyörű hálószoba Lengyel-butor eladó. Megtekinthető d. e. 9-11-ig. d. u. 2-4-ig. Tel. 41-40. Timișoara, I., Paulescu-utca 2., I., 5. Margina-ház.

ÜGYES szakácsnőt vidékre, uriházhoz azonnalra alkalmaznak. Arad, Caragiule-utca 19., felső csengő. (2318)

BEJARÓNÓT, 50 éven felülit, azonnal alkalmaz Rónai, Arad, Eminescu-utca 30. sz.

Timișoarai Temesvári **CORSO-MOZI** Kiadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95
Mentesül a tolongástól jegye előzetes megváltásával.
Lovagias kor nagyvilági szerelmei: **ALIDA VALLI**
A kegyencnő főszerepében

TANULÓ és kifizetőként alkalmaz Hilgerszalon. Arad, Tache Ionescu-u. 1. (2232)

20 HP. KÖLN-Ehrenfeld-gyártmányu motor (gaz sarac) üzembiró állapotban eladó. Cím Fratii Ochis. Beliu, Bihar-megye. (2233)

GRECU-gyógyszertár, Ineu, sürgősen alkalmaz vezető gyógyszerésznőt vagy gyógyszerészt, hadmentest. (2234)

URINÓ keres szép, tiszta butorozott szobát a Marospart környékén, fürdőszobahasználattal. Cimeket "Tiszta" jellegű Reclamahoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2235)

FŐZNI tudó mindenest, vagy bejárónőt 3-tagu családnak azonnal alkalmazunk. Billa & Menceer, konfekció, Arad, Fischer Eliz-palota. (2236)

ELSŐRENDŰ háziétkészés kihordásra kapható. Arad, Episcopiei-utca 27. szám, 2. ajtó. (2237)

KISEBB ürtartalmu tölgyhordók jó állapotban, féláron eladók. Arad, Eminescu-utca 5. szám. (2238)

FORUM-MOZI. ARAD Távbeszélő 20-10
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
Ma bemutató. Afr ka dzsungeljében leperogő, forróégyői filmek.
MAILU DORIS DURANTI ANTONIO CENTA

KIADÓ hentes-üzlet forgalmas helyen, lakással. Arad, Surorilor-utca 29. Mossótytelep. (2320)

"HANGYA"-Szövetség, aiudi és aradi rakтарыhoz alkalmaz gépirásban és lehetőleg könyvelésben jártas két női alkalmazottat. Román nyelv ismerete szükséges. Pályázatok: Federala "Furnica" Aiud, címre nyújtandók be. (2321)

JÓ borbély-segédet azonnalra alkalmaz Frizerie Popovici, Arad. Alexandri-utca 1. sz. (2297)

2-ÉVES, német származásu, nagyon jó fiúcskát örökbe adnék. Arad, Rusu Sirianu-utca 8. szám., 7. ajtó. (2298)

FILT, barna gyermekfélcipő, 33-as számu. kifogástalan állapotú és egy pár 29-es uj, női fekete félcipő eladó. Arad, Eminescu-utca 37. szám, 1. ajtó. (2319)

UTANIA filmszínház Arad Kellemes hűvös terem. Tel.: 12-32
Már ma utoljára Pat és Patachon HAMILTON és OFELIA
Szombaton bemutató. **MARIELLA LOTTI**

Gyanúsított nő Izgalmas bűnügyi film

BEJARÓNÓT, megbízható: rendese: felfogadnak. Timișoara, II., Cantacuzino-u. 4. II. em. 20. (7383)

Sürgősen eladó 3/4-es női kerékpár, új „Gloria” kutszivattyu és deszkák. Timișoara, Brancoveanu-u. 86. (7368)

BARNA átmeneti kabát, 10-12 éves leánykának jó állapotban, valamint 33-as barna, magasszáru cipő eladó. Cím: Timișoara, Carol-körút 20., 9. ajtó. (7347)

ÖSSZECSUKHATÓ fehér asztal és ágy eladó. Timișoara, Fratelia IX. utca 54. (7370)

DIVATOS előszobafal, órák, karosszékek, selyembrokat ágytakaró, lepedők, terítők, törülközők, kézimunkák eladók. Timișoara IV., Budaj Deleanu-u. 28. 2. ajtó. (7346)

ELADÓ családi ház melléképülettel, gyümölcsös kerttel vagy cserélném józsefvárosival. Almank, Timișoara IV., Fröbl-utca 48. (7348)

KERESEK mechanikus molnár; hengermalom részére és felvigyázót gazdaságba. Dr. Oct. Comanciu, Brasov. Regele Mihai-utca 6, I. em. (4332)

NŐISZABÓ-munkást, férfit, vagy nőt felvesz Csákány, nőiszabó, Bra ov. Macelari-lor-u. 2. (4333)

NAGY, déli fekvésű háztelek, szőlő- és gyümölcsfákkal beültetve, előnyös feltételek mellett eladó. Ugyanott egy körülbelül 15 tonnás bakelit-prés is eladó. Timișoara IV., Goidu-utca 25. (7405)

KERESEK sürgősen egy vagy kétszobás lakást, lehetőleg a Gyárvárosban. Cím „Elbe” Harisnyauzlet Timișoara, Gyárváros. (7501)

36-37-es NŐI cipők, 34-36-os bakancsok, gyermekruhák, kabátok, kifogástalan állapotban levők, eladók. Megtekinthetők délelőtt 8-10. d. u. 2-3 között. Timișoara III., Mihail Gaspar-u. 3. Alsó csengő. (7356)

SPORTKOCSI jó állapotú, olcsón eladó. Timișoara III., Vladica Badescu-utca 10. sz. 3. ajtó. (7354)

BÉLYEGGYŰJTEMÉNY haladók részére eladó. Megtekinthető: Timișoara IV., I. Vacarescu-utca 11., 16. ajtó 13-16 óra között. (7384)

SPORTKOCSI, krémszínű, tankszerű, alig használt, eladó. Megtekinthető 3. u. 6 óra után. Timișoara III., Odobescu-u. 20. ajtó 5. (7385)

DIÓFURNIROS, kombinált szoba eladó. Megtekinthető 13-16 óra között. Timișoara IV., I. Vacarescu-u. 11., 16. ajtó. (7385)

ELADÓ jó állapotban lévő, 32-es bakancs és 30-as szürke cipő, antilop, lakk-disszel. Timișoara III., Martirul Ciordaș-u. 42. sz. (7386)

200.000 lej kölcsön kapható csakis biztos fedezetre (kézizálog, stb.) „Casagent”, Timișoara II., Mareșal Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59. (7387)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

ELADÓ feles és háromnegyedes kerékpár. Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 8., I. em. 3. (7388)

CSALÁDI okok miatt eladó jólmenő butor-üzlet. Cím a timișoarai kiadóban. (7349)

ELADÓ kombinált szoba, sötét, teljes há-lőszoba, valamint falatozó-berendezés, Megtekinthetők szerdán, 1-4-ig. Timișoara III., Linei-u. 3. (7350)

DIÁKLEÁNY, vagy tisztviselőnő teljes ellátást nyerhet urj háznál, Kovácsné, Timișoara, IV., Str. Cameliei 70. (7419)

ELADÓ jókarban lévő 10/20 HP. „International” traktor ekével vagy anélkül. (Cserét is kötik). Balogh Anton. Arad, Regele Ferdinand-körút 65 szám. Távbeszélő 24-93. (275)

KERESEK azonnalra jól főző minden-es szakácsnőt. Dr. Petrovicu. Timișoara, Bulev. Diaconovici Loga 49. (5324)

Pérszabunda, a lehető legjobb, magas termetre való, új és kanadai ezüstóra eladó. Timișoara, III., I. Cipariu-u. 1. I. em., 9. Ulovó ajtó. Reggel 10-g. d. u. 2-5-ig.

KERESEK szeptember 15-re rendes, megbízható mindenes szakácsnőt. Jelentkezés 4-5 óra között. Cím: Timișoara, II., Abrud-utca 6. (Az Apollo-mozi mellett). (7325)

NYEST-nyakraváló, nagyon szép, két átlatból, alig viselt, mérsékelt áron eladó. Megtekinthető vasárnap délelőtt. Cím a timișoara kiadóban. (7352)

FELTÖLTÉSRE való föld ingyen kapható. Schwengler, Timișoara III., Prota Dragomir-u. 5. (7400)

EGYÜTTISMETLÉST (korrepetálást), magántanulók előkészítését felelősséggel vállal komoly tanerő. Timișoara III., Memorandului-u. 51., I. em. 6. (7403)

FŐZÉSHEZ is értő mindenes állást keres. Cimeket a timișoara kiadóba „Mindenes” jellegre kér. (7401)

MINDENES szobaleányt azonnal felfogadnak. Cím: Timișoara IV., Mircea Voda-u. 8. (7407)

ELADÓ 43-as, háromtalpu bakancs, vihar-kabát, vízhatlan vadász-hátizsák, finon férfiöltönyök, mikádó és konyhamérleg. Cím a timișoara kiadóban. (7409)

KERESEK mosogatóra, délután 2-4 óráig, megbízható asszonyt. Ugyanott nagy tükrös szekrény eladó. Timișoara, Berthelot-körút 10. II. em. 6. (7411)

41-ES MAGAS, fekete férficipő, omega ezüst óra eladó. Megtekinthetők délután. Timișoara III., Memorandului-u. 1. (7412)

GÉPIRÁST, levelezést, vagy bármilyen irodai munkát vállalok otthonra. Timișoara III., Memorandului-utca 68. (7402)

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.

ROMÁNOSAN főző szakácsnőt felfogadok. Cím: Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 11.